

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฮ้อ

๑. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เริ่มต้น เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) และคณะกรรมาธิการยุทธศาสตร์ชาติ ฯ ให้ดำเนินการยกร่างยุทธศาสตร์ฯ ระยะที่ ๓ ตามกระบวนการทางวิชาการ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปีของประเทศไทย รวมทั้งให้รับฟังความคิดเห็นจากผู้บริหารองค์กรอิสระ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติในภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมอย่างรอบด้านเพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ชาติ ที่สามารถยกระดับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม มีกลไกการบูรณาการการทำงาน ที่มีประสิทธิภาพ สามารถส่งผลให้การทุจริตในสังคมไทยลดลง รวมทั้งสามารถนำไปใช้ในการจัดทำของบประมาณแผ่นดินปีพ.ศ. ๒๕๖๑ ของหน่วยงานภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ปรับใช้เป็นช่วงเวลาเดียวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติเห็นชอบยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ฉบับสมบูรณ์ ที่กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance and Clean Thailand)” กำหนดพันธกิจหลักเพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริต ยกกระตือรือร้นในการบริหารจัดการทุกภาคส่วน และปฏิรูปกระบวนการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล ผ่านยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่ สร้างสังคม ที่ไม่ทนต่อการทุจริตยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย พัฒนา ระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต และยกระดับดัชนีการรับรู้ การทุจริตของประเทศไทย โดยเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓ คือ ประเทศไทยมีค่าดัชนีการรับรู้ การทุจริต (CPI) สูงกว่าร้อยละ ๕๐ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งมีการ กำหนดแนวทางและกลไกในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และตอบสนองต่อการแก้ไข ปัญหาการทุจริตได้อย่างทันที่ สำหรับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมถึงภาคส่วนอื่น ๆ ในประเทศไทย สามารถนำไปปรับใช้ในงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้ประเทศไทยของเรา สามารถยืนหยัดได้อย่างสง่างามท่ามกลาง กระแสโลกในปัจจุบัน

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฮ้อ จึงได้จัดทำมาตรการแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบภาครัฐ ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฮ้อและเพื่อให้ทุกหน่วยงานในองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฮ้อ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่่อ ทั้งนี้ได้มุ่งเน้นให้การดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่่อ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง สร้างระบบราชการที่มีความโปร่งใส จัดระบบการตรวจสอบและประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม ความคุ้มค่า เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้เกิดความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและสนับสนุนภาคประชาชนให้มีส่วนร่วม ในการรณรงค์ และปลูกจิตสำนึกค่านิยมของสังคมให้ประชาชนร่วมกันต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผน

๑. เพื่อยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. เพื่อยกระดับจิตสำนึกรับผิดชอบในผลประโยชน์ของสาธารณะของข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหารบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงประชาชนในท้องถิ่น

๓. เพื่อให้การบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

๔. เพื่อส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วม (people's participation) และตรวจสอบ (People's audit) ของภาคประชาชนในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. เพื่อพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. เป้าหมาย

๑. ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้บังเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนท้องถิ่น ปราศจากการก่อให้เกิดข้อสงสัยในการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม การขัดกันแห่งผลประโยชน์และแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๒. เครื่องมือ/มาตรการการปฏิบัติงานที่สามารถป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการ

๓. โครงการ/กิจกรรม มาตรการที่สนับสนุนให้สาธารณะและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและตรวจสอบการปฏิบัติหรือบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็งในการตรวจสอบ ควบคุมและถ่วงดุลการใช้อำนาจอย่างเหมาะสม

๕. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนงานที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสในการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบจนเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน

๔. ประโยชน์ของการจัดทำแผน

๑. ข้าราชการ ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกรักท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำมาซึ่งการสร้างค่านิยม และ

อุดมการณ์ในการต่อต้านการทุจริต (Anti - Corruption) จากการปลูกฝังหลักคุณธรรม จริยธรรม หลักธรรมาภิบาล รวมถึงหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและชีวิตประจำวัน

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารราชการเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) มีความโปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้

๓. ภาคประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจรวมถึงร่วมตรวจสอบในฐานะพลเมืองที่มีจิตสำนึกรักท้องถิ่น อันจะนำมาซึ่งการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

๔. สามารถพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

๕. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสในการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ จนเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วนให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริต อันจะส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดความภาคภูมิใจและให้ความร่วมมือกันเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวังการทุจริตที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

๕. การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ๕ ปี

แผนการป้องกันการทุจริต เป็นแผนที่ได้รวบรวมแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามที่มีปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่ได้พิจารณากำหนดให้มีการเพิ่มเติมตามเหมาะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ ที่นำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการป้องกันการทุจริต จะต้องมึเนื้อหาและสาระสำคัญที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

การดำเนินการตามนโยบายของฝ่ายบริหารให้บรรลุผลเป็นรูปธรรมและซึ่งเป็นการสอดคล้องกับการดำเนินการให้เป็นไปตามแต่ละมิติที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย ๔ มิติ คือ

มิติที่ ๑ การสร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต

มิติที่ ๒ การบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต

มิติที่ ๓ การส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

มิติที่ ๔ การเสริมสร้างและปรับปรุงกลไกในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิสัยทัศน์ (vision)

“ องค์กรบริหารส่วนตำบลแม่ฮ่องสอน บริหารงานด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต ยึดหลักธรรมาภิบาล
ดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ”

พันธกิจ (Mission)

1. เสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยม ให้กับผู้บริหาร สมาชิก อบต. ข้าราชการ ลูกจ้าง ยึดหลักธรรมาภิบาล
2. บูรณาการกับส่วนราชการอื่นๆ เพื่อพัฒนาเครือข่ายด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
3. ส่งเสริมบทบาทภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
4. ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรในองค์กรให้มีความรู้ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฮ่องสอน

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์มีความครอบคลุมกระบวนการดำเนินงานด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานหลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต”

เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการการปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะที่ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมในทุกระดับช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัยเพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต เป็นการดำเนินการผ่านสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาทงสังคมให้มีความเป็นพลเมืองที่ดี ที่มีจิตสาธารณะจิตอาสาและความเสียสละเพื่อส่วนรวม และเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ

วัตถุประสงค์

๑. ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลาทงสังคมเพื่อต้านทุจริต

๓. ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือด้านทุจริต
๔. เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ “ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต”

จากสถานการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยในห้วงระยะกว่าทศวรรษที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่ายต่างมีข้อเรียกร้องที่สอดคล้องร่วมกันประการหนึ่งคือ การต่อต้านการทุจริตของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่รัฐ การแสดงออกซึ่งเจตจำนงทางการเมืองของประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่ไม่ยอมรับและไม่อดทนต่อการทุจริตประพฤตินิคมขบไม่ว่าจะจะเป็นรัฐบาลใดก็ตาม ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงเจตจำนงทางการเมืองอันแน่วแน่ของประชาชนไทยทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่ต้องการให้การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใสปราศจากการทุจริตประพฤตินิคมขบ ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองตอบต่อเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตอันแน่วแน่ของประชาชน จึงได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์การนำเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนและรัฐบาลมีการนำเจตจำนงทางการเมืองในเรื่องการต่อต้านการทุจริตไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกัน

วัตถุประสงค์

๑. พัฒนากลไกการกำหนดให้นักการเมืองแสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชน
๒. เร่งรัดการกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐในทุกระดับ
๓. สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนกำหนดกลยุทธ์และมาตรการสำหรับเจตจำนงในการต่อต้านการทุจริต
๔. พัฒนาระบบการบริหารงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มีสัดส่วนเหมาะสมกับการแก้ปัญหา
๕. ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนต่อต้านการทุจริตสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชนโดยรัฐให้การสนับสนุนทุนตั้งต้น
๖. ประยุกต์นวัตกรรมในการกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงานตามเจตจำนงทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ได้แสดงไว้ต่อสาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ “สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย”

การทุจริตเชิงนโยบาย (Policy Corruption) เป็นปัญหาที่พบมากขึ้นในปัจจุบัน ก่อให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างมหาศาล ซึ่งจากผลการวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การทุจริตเชิงนโยบายมักเกิดจากการใช้ช่องว่างทางกฎหมายเข้าแสวงหาประโยชน์ส่วนตน โดยพบตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง การใช้อำนาจอย่างไม่โปร่งใส ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ จึงได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์ “สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย” ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งป้องกันการทุจริตตลอดกระบวนการนโยบาย ผ่านการกำหนดมาตรการกลไก เสริมสร้างธรรมาภิบาลตั้งแต่เริ่ม

ขั้นก่อตัวนโยบาย (Policy Formation) ขั้นการกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) ขั้นตัดสินใจนโยบาย (Policy Decision) ขั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) ขั้นการประเมินนโยบาย (Policy Evaluation) และขั้นป้อนข้อมูลกลับ (Policy Feedback)

วัตถุประสงค์

๑. วางมาตรการเสริมในการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายบนฐานธรรมาภิบาล
๒. การรายงานผลสะท้อนการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย (Policy Cycle Feedback)
๓. การพัฒนานวัตกรรมสำหรับการรายงานและตรวจสอบธรรมาภิบาลในการนำนโยบายไปปฏิบัติ
๔. ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิเคราะห์ ติดตาม และตรวจสอบการทุจริตเชิงนโยบายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ “พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก”

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการพัฒนากลไกและกระบวนการด้านการป้องกันการทุจริตของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อลดโอกาสการทุจริตหรือทำให้การทุจริตเกิดยากขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นโดยอาศัยทั้งการกำหนดกลไกด้านกฎหมาย กลไกทางการบริหาร และกลไกอื่น ๆ ตลอดจนเสริมสร้างการปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนให้มีธรรมาภิบาลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพิ่มประสิทธิภาพระบบงานป้องกันการทุจริต
๒. สร้างกลไกการป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริต
๓. พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดปัญหาการทุจริต
๔. พัฒนารูปแบบการสื่อสารสาธารณะเชิงสร้างสรรค์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
๕. การพัฒนา วิเคราะห์และบูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานเพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย
๖. สนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินการตามหลักบรรษัทภิบาล
๗. พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันการทุจริต
๘. การพัฒนาระบบและส่งเสริมการดำเนินการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption : UNCAC)

กรอบการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตระหนักถึงการปฏิบัติราชการให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่น กฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้มีบทบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการตามหลักการที่กฎหมาย ระเบียบเกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้กำหนดไว้ด้วย

❖ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ โดยเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อบรรลุเป้าหมายใน

การทำให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชนได้นั้น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติราชการตามแต่ละภารกิจต้องเป็นไปด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีขั้นตอนการดำเนินการที่โปร่งใส มีกลไกการตรวจสอบการดำเนินการได้ทุกขั้นตอน การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน หากการดำเนินการตามภารกิจนั้นจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน

❖ **การมีส่วนร่วมของประชาชน** ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา การจัดทำงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

❖ **การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน** จะได้เข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบ โดยความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการรายงานผลการดำเนินงาน การงบประมาณ การเงิน การจัดหาพัสดุ

หากพิจารณาถึงสิ่งมีส่วนจูงใจให้บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้อำนาจหน้าที่ของตนไปในทางที่มีชอบประกอบด้วย ๒ ปัจจัยหลัก คือ

๑) **ปัจจัยภายใน** เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม คำถึงประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่นเป็นที่ตั้ง ความมีจิตสำนึกและตระหนักในลักษณะดังกล่าวที่มั่นคง ไม่ขาดตกบกพร่อง แม้จะมีโอกาสและมีของมาล่อตาล่อใจมากมายขนาดไหน ก็ไม่อาจจูงใจ นุดดึงให้คนทำงานในองค์การบริหารส่วนตำบลหวังม หลงใหลใช้อำนาจหน้าที่ไปหาประโยชน์ให้ตัวเองในทางตรงกันข้าม หากจิตสำนึกและความตระหนักที่ว่านั้นไม่มั่นคง มีปัญหา และประจวบเหมาะก็มีปัจจัยภายนอกที่จะกล่าวต่อไป จะยังมีส่วนชักนำให้มีการใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางที่มีชอบ ไม่บังควร

๒) **ปัจจัยภายนอก** คือประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะได้รับ และโอกาสของความเสี่ยงต่อการทำให้ถูกลงโทษที่จะเกิดขึ้นจากใช้อำนาจหน้าที่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ซึ่งในส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกับคนที่มี ความบกพร่องในเรื่องจิตสำนึกและความตระหนักเท่านั้น เพราะตามประมวลกฎหมายอาญา คำว่า “โดยทุจริต” มีความหมายเดียวกันกับคำว่า “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น” จึงไม่ใช่วิสัยของคนทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยนัยนี้การได้มาซึ่งประโยชน์ส่วนตนรวมถึงบุคคลอื่นจะเป็นปัจจัยอีกประการหนึ่ง ที่เป็นเหตุชักนำให้คนของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางไม่ชอบ

“แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต” สำหรับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปปฏิบัติ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ กำหนดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการทุจริตที่เกิดจากปัจจัยภายใน ด้วยการปลูกและปลุกจิตสำนึก และมีความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีจริยธรรม การคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งได้นำกลุ่มประชาชนและเด็กมารวมไว้ในส่วนนี้ด้วย เนื่องจากเป็น การดำเนินการตามประมวลจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนที่ว่าด้วยมาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก ได้กำหนดไว้ประการหนึ่ง คือ “การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ศีร์ร่วมกันพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่คู่คุณธรรมและดูแลสภาพสิ่งแวดล้อม” ซึ่งได้กำหนดให้เป็นมิตที่ ๑ และมีความตระหนักในการความสำคัญกับการดำเนินการให้มีการบริหารราชการที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอนและคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนได้กำหนดไว้ในมิตที่ ๑

ส่วนที่ ๒ กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้จากปัจจัยภายนอก โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินการให้มีการบริหารราชการที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้กำหนดไว้ในมติที่ ๒ - มติที่ ๔ มีสาระสำคัญ ดังนี้

มติที่ ๑ การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ประกอบด้วย

๑.๑ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่บุคลากรทั้งข้าราชการการเมืองฝ่ายบริหาร ข้าราชการการเมืองฝ่ายสภาท้องถิ่น และฝ่ายประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑.๑.๑ สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ให้บังเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๑.๒ สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการประพฤติตามประมวลจริยธรรม

๑.๑.๓ สร้างจิตสำนึกและความตระหนักที่จะไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์หรือการมีผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.๒ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่ประชาชนทุกภาคส่วนในท้องถิ่น ใน ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑.๒.๑ สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการต่อต้านการทุจริต

๑.๒.๒ สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการรักษาประโยชน์สาธารณะ

๑.๒.๓ สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๓ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่เด็กและเยาวชน ใน ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑.๓.๑ สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในความซื่อสัตย์สุจริต

๑.๓.๒ สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการต่อต้านการทุจริต

๑.๓.๓ สร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้มีจิตสาธารณะ

มติที่ ๒ การบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย

๒.๑ แสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตของผู้บริหาร

๒.๒ มาตรการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ ได้แก่

๒.๒.๑ สร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามหลักคุณธรรม ทั้งในเรื่องการบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงาน

๒.๒.๒ สร้างความโปร่งใสในการบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดหาพัสดุ การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินของทางราชการ โดยยึดถือและปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๒.๒.๓ สร้างความโปร่งใสในการให้บริการสาธารณะ/บริการประชาชน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ประชาชนโดยทัตเทียมกันและไม่เลือกปฏิบัติ

๒.๓ มาตรการการใช้ดุลยพินิจและใช้อำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยดำเนินการให้กิจการดังนี้

๒.๓.๑ มีการจัดทำแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับการบริการประชาชน รายละเอียดที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอน เปิดเผย ณ ที่ทำการ และในระบบเครือข่ายสารสนเทศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๓.๒ มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการสั่ง อนุญาต อนุมัติ ปฏิบัติราชการแทน หรือการดำเนินการอื่นใดของผู้มีอำนาจในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๔ การเชิดชูเกียรติแก่หน่วยงาน/บุคคลในการดำเนินการ การประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ประจักษ์ ในลักษณะดังต่อไปนี้

๒.๔.๑ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม

๒.๔.๒ ให้ความช่วยเหลือกิจการสาธารณะของท้องถิ่น

๒.๔.๓ ดำรงตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๕ มาตรการจัดการในกรณีได้ทราบ หรือรับแจ้ง หรือตรวจสอบพบการทุจริต

๒.๕.๑ ดำเนินการให้มีข้อตกลงระหว่างบุคคลในองค์กรได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม และการบริหารราชการกิจการบ้านเมืองที่ดี

๒.๕.๒ มีการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ จังหวัด อำเภอที่ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อการตรวจสอบ ควบคุม ดูแลการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๕.๓ ดำเนินการให้มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย กรณีเรื่องร้องเรียนกล่าวหาบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่โดยมิชอบ

มิตินี้ ๓ การส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ประกอบด้วย

๓.๑ จัดให้มีและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในช่องทางที่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้มีส่วนร่วมตรวจสอบการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทุกขั้นตอน โดย

๓.๑.๑ จัดให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารทางราชการ

๓.๑.๒ มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ การเงิน การ จัดหาพัสดุ การคำนวณราคากลาง รายงานผลการปฏิบัติงาน เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่กฎหมาย ระเบียบกฎข้อบังคับ ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ และตรวจสอบได้

๓.๑.๓ มีการปิดประกาศ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่เป็นประโยชน์กับการมีส่วนร่วมตรวจสอบของประชาชน

๓.๒ การรับฟังความคิดเห็น การรับและตอบสนองเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชน โดย

๓.๒.๑ มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในการดำเนินกิจการ ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะการดำเนินกิจการที่จะมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ และสุขอนามัยของประชาชนในท้องถิ่น

๓.๒.๒ มีช่องทางให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถร้องเรียน/ร้องทุกข์ได้โดยสะดวก

๓.๒.๓ มีรายงานหรือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ประชาชนผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์ ได้ทราบถึงการได้รับเรื่อง ระยะเวลา และผลการดำเนินการเกี่ยวกับการร้องเรียน/ร้องทุกข์ ได้ทราบถึงการได้รับเรื่อง ระยะเวลา และผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์

๓.๓ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดย

๓.๓.๑ ดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา การจัดทำงบประมาณ

๓.๓.๒ ดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดหาพัสดุ

๓.๓.๓ ดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน

มิตินี้ ๔ การเสริมสร้างและปรับปรุงกลไกในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

๔.๑ มีการจัดวางระบบและรายงานการควบคุมภายใน ตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กำหนด โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้มี

๔.๑.๑ มีการจัดทำและรายงานจัดทำระบบควบคุมภายในให้ผู้กำกับดูแล

๔.๑.๒ มีการติดตามประเมินระบบควบคุมภายใน โดยดำเนินการให้มีการจัดทำแผนการปรับปรุงหรือบริหารความเสี่ยง และรายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงควบคุมภายในให้ผู้กำกับดูแล

๔.๒ การสนับสนุนให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบการปฏิบัติ หรือการบริหารราชการตามช่องทางที่สามารถดำเนินการได้ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้มี

๔.๒.๑ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบ กำกับ ดูแลการบริหารงานบุคคล เกี่ยวกับการบรรจุ แต่งตั้ง โอน ย้ายข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง

๔.๒.๒ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบ กำกับ ดูแลการบริหารงบประมาณ การรับ-จ่ายเงิน การหาประโยชน์จากทรัพย์สินของทางราชการ

๔.๒.๓ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบ กำกับ ดูแลการจัดหาพัสดุ

๔.๓ การส่งเสริมบทบาทการตรวจสอบของสภาท้องถิ่น ประกอบด้วย

๔.๓.๑ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสมาชิกท้องถิ่นให้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องได้กำหนดไว้

๔.๓.๒ ส่งเสริมสมาชิกสภาท้องถิ่นให้มีบทบาทในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ตามกระบวนการและวิธีการที่กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องได้กำหนดไว้โดยไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

๔.๔ เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต ประกอบด้วย

๔.๔.๑ ส่งเสริมให้มีการดำเนินการเฝ้าระวังการทุจริต

๔.๔.๒ บูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ๕ ปี

แผนการป้องกันการทุจริต เป็นแผนที่ได้รวบรวมแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามที่มีปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้พิจารณากำหนดให้มีการเพิ่มเติมตามเหมาะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ ที่นำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการป้องกันการทุจริต จะต้องมีความสำคัญที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

การดำเนินการตามนโยบายของฝ่ายบริหารให้บรรลุผลเป็นรูปธรรมและซึ่งเป็นการสอดคล้องกับการดำเนินการให้เป็นไปตามแต่ละมิติที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย ๔ มิติ คือ

มิติที่ ๑ การสร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต

มิติที่ ๒ การบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต

มิติที่ ๓ การส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

มิติที่ ๔ การเสริมสร้างและปรับปรุงกลไกในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น